

ЕТИЧНА РАДА

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5,
тел.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

ETHICS COUNCIL

01601, Kyiv, Lypska St., 18/5,
tel.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

01 листопада 2022 року

м. Київ

ОКРЕМА ДУМКА

Голови Етичної ради Кишакевича Л.Ю. та членів Ради Сіверіна В.І.,
Трясуна Ю.Р. щодо рішення № 71 від 1 листопада 2022 року про
відповідність кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Винара Л.В.
критеріям професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена
Вищої ради правосуддя

Рішенням Етичної ради № 71 від 1 листопада 2022 року кандидата на
посаду члена Вищої ради правосуддя Винара Любомира Вікторовича визнано
таким, що відповідає критеріям професійної етики та доброчесності для
зайняття посади члена Вищої ради правосуддя.

Користуючись правом, наданим пунктом 2.3.6 Регламенту Етичної ради,
затвердженого рішеннями Етичної ради № 1 від 1 грудня 2021 року та № 4 від
9 грудня 2021 року зі змінами, внесеними рішенням Етичної ради № 4 від
26 квітня 2022 року (далі – Регламент), вважаємо за необхідне викласти
окрему думку щодо рішення, ухваленого з урахуванням вирішальних голосів
членів Ради, запропонованих міжнародними та іноземними організаціями
(пункт 2.3.3 Регламенту).

1. Щодо дисциплінарних проваджень та конфліктної ситуації у суді, де працював кандидат.

У рішенні Етична рада вказала, що упродовж 2017 – 2019 років щодо Винара Л.В. до Вищої ради правосуддя (далі – ВРП) надійшло 19 дисциплінарних скарг та у жодному випадку ВРП не знайшла підстав для притягнення кандидата до дисциплінарної відповідальності. Однак у своєму рішенні Етична рада зазначила лише скарги, які подавалися до ВРП головою суду, суддями цього суду та керівником апарату суду. Однак Рада залишила поза увагою вісім скарг, які подавалися сторонами у провадженнях під головуванням судді Винара Л.В. про безпідставне затягування або невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи, протягом строку, встановлено законом та скаргу начальника Головного Управління поліції у Житомирській області Олійника Ю. про неналежне виконання обов'язків судді Винара Л.В. як слідчого судді.

Як вбачається з рішення Ради, причиною подання більшості дисциплінарних скарг щодо Винара Л.В. став його конфлікт з головою Олевського районного суду Житомирської області Ковальчуком В.М. При цьому, висновки у цій частині сформульовано таким чином, що можна зрозуміти, що цей конфлікт мав місце саме внаслідок упередженого ставлення голови зазначеного місцевого суду до кандидата. Наведена позиція в рішенні обґрунтована інформацією про результати перевірки Територіального управління Державної судової адміністрації в Житомирській області, згідно з якою встановлено факт конфлікту в колективі, заявою Винара Л.В. до Вищої ради правосуддя з повідомленням про втручання в його діяльність як судді та його поясненнями під час співбесіди.

Разом із тим, положеннями статей 152, 154 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», якими визначено повноваження Державної судової адміністрації та її територіальних органів, до їх відання не віднесено здійснення перевірок у судах на предмет наявності конфліктів між суддями та

вчинення з приводу цього будь-яких заходів реагування, про що кандидату було повідомлено листом №06-585/18-вих від 22 лютого 2018 року начальником цього ж управління.

Звертаємо увагу на те, що відповідно до частини першої статті 151 цього ж Закону на вказані державні органи покладено лише обов'язки із здійснення організаційного та фінансового забезпечення органів судової влади. Тому посилання в рішенні на зазначені дані, на нашу думку, є некоректним.

Як вбачається зі змісту рішення, Етичною радою фактично зроблений висновок, що конфлікт в Олевському районному суді Житомирської області виник у зв'язку з упередженим ставленням голови суду. Однак, під час оцінювання, Етичною радою не встановлено, хто був винуватцем конфлікту, оскільки наявні в розпорядженні Ради документи свідчать про те, що як голова суду звертався до ВРП зі скаргами на дії судді Винара Л.В., так і кандидат – зі скаргами та повідомленнями про втручання в його діяльність з боку голови суду.

Зокрема, як вбачається зі змісту скарг голови суду, суддя Винар Л.В. хоча і будучи без повноважень на здійснення правосуддя, але як суддя цього ж суду, ухилявся від виконання трудових обов'язків та дотримання трудової дисципліни, не з'являвся на збори суддів щодо розгляду питань, пов'язаних з адміністративними функціями та був відсутній на робочому місці і не повідомляв про причини своєї відсутності.

Водночас, Винар Л.В. 24 січня, 2 і 13 березня, 20 квітня та 8 травня 2018 року також звертався до Вищої ради правосуддя з повідомленнями про втручання в його діяльність головою суду Ковальчуком В.М. Проте, за жодним з цих повідомлень Вищою радою правосуддя не було ухвалено рішення про вжиття заходів реагування, передбачених частиною першою статті 73 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», що підтверджує безпідставність цих повідомлень.

За наведених обставин вважаємо, що пояснення Винара Л.В., надані Раді, зокрема й під час співбесіди, щодо тиску та упередженості з боку голови Олевського районного суду Житомирської області Ковальчука В.М., не знайшли свого об'єктивного підтвердження будь-якими іншими даними.

На нашу думку, не можна погодитись також із висновком Ради, викладеним у рішенні, про активну діяльність Винара Л.В. як судді протягом листопада 2018 року – вересня 2019 року.

При дослідженні цього питання звертає на себе увагу той факт, що в періоди часу з:

- 26 грудня 2018 до 18 січня 2019 року;
- 21 січня до 25 січня 2019 року;
- 8 лютого до 7 березня 2019 року;
- 18 березня до 28 березня 2019 року;
- 29 березня до 6 травня 2019 року;
- 8 травня до 2 червня 2019 року;
- 4 червня до 21 червня 2019 року;
- 24 червня до 9 липня 2019 року;
- 10 липня до 3 серпня 2019 року;
- 13 серпня до 16 серпня 2019 року;
- 17 серпня до 23 серпня 2019 року;
- 12 вересня до 27 вересня 2019 року Винар Л.В., згідно з наданими

листочками непрацездатності, перебував на лікуванні.

У той час з указанного періоду, коли він не лікувався (крім п'яти днів, які він знаходився на робочому місці), перебував або у відпустках різного виду, або ж у відрядженнях. Слід зауважити, що кандидат був відряджений для участі у з'їзді суддів України, викладання у Національній школі суддів України на термін всього п'ятнадцять днів, що становить мізерну кількість днів у період з листопада 2018 до вересня 2019 року.

Незважаючи на те, що робоче місце судді Винара Л.В. у вказаний період знаходилось у місті Олевську Житомирської області, де, за його

поясненнями він і проживав у різних номерах готелю, листки непрацездатності видавалися йому різними закладами охорони здоров'я міста Львова та Львівської області.

Вважаємо, що факт тривалої відсутності кандидата в указаний період часу на робочому місці, попри наявні документи поважності її причин, мав бути оцінений Радою більш ретельно, в сукупності з усіма іншими даними, зібраними під час оцінювання. Зокрема, повинно було б враховано, що листи непрацездатності видавалися різними закладами охорони здоров'я, часте перебування Винара Л.В. на лікуванні мало місце саме в період його конфлікту з головою суду Ковальчуком В.М. та тривалий хворобливий стан кандидата закінчився лише після того як голова суду помер 8 березня 2020 року. Крім того, Рада залишила поза увагою інформацію, надану Національного антикорупційного бюро України, а саме – сюжет одного із загальноукраїнських телеканалів, присвячений перебуванню судді Винара Л.В. на робочому місці 5 робочих днів протягом року. Зокрема, у сюжеті на особливу увагу заслуговує інтерв'ю помічника судді Винара Л.В., добір якого відповідно до ст. 157 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» здійснює суддя самостійно. Помічник повідомив, що не бачив суддю на робочому місці вже дуже давно, спілкувався з ним лише по телефону і де наразі перебуває суддя, йому невідомо.

Також вважаємо за необхідне зазначити, що Етична рада мала б дати оцінку діям кандидата в умовах конфлікту, оскільки у майбутньому йому, у разі обрання членом ВРП, доведеться давати оцінку діям суддів у подібній ситуації.

У такому випадку виглядало б очевидним порушення Винаром Л.В. обов'язку, визначеного пунктом 2 частини сьомої статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», щодо дотримання правил суддівської етики, а отже й наявність обґрунтованого сумніву відповідності кандидата такому показнику критерію професійної етики та доброчесності як сумлінність (пункт 1.3.4 Методології).

2. Щодо інформації про майновий стан кандидата, відображеної в його деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Відповідно до пункту 1.3.7.6 Методології кандидат повинен відповідати вимогам фінансового контролю, що визначені антикорупційним законодавством, зокрема, щодо вчасної подачі декларацій, повідомлень про суттєві зміни майнового стану, повідомлень про відкриті рахунки у банківських та фінансових установах (у тому числі, за кордоном) та надання повної та точної інформації у майнових деклараціях.

Під час оцінювання кандидата встановлено, що Винар Л.В. є суддею Олевського районного суду Житомирської області, а отже відповідно до вимог антикорупційного законодавства є суб'єктом декларування.

Як вбачається з щорічних декларацій кандидата за період з 2013 року до 2019 року, він не вказав жодного об'єкта нерухомого майна, належного йому на праві власності, оренди чи користування у місті Олевську.

У своїх письмових поясненнях кандидат зазначив, що у цей період він проживав як у місті Львові, так і у місті Олевську, винаймаючи в останньому номери в готелі. Винар Л.В., пославшись на роз'яснення Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) № 3 від 11 серпня 2016 року, зазначив, у нього не було підстав декларувати право користування номером у готелі, оскільки обов'язок декларування усіх об'єктів нерухомого майна виникає лише тоді, коли такі об'єкти знаходяться на праві оренди чи іншого права користування на останній день звітного періоду.

Однак, відповідно до пункту 2 частини першої статті 46 Закону України «Про запобігання корупції» (в редакції Закону України № 922 –VIII від 1 серпня 2016 року) у декларації зазначаються відомості про об'єкти нерухомості, що належать суб'єкту декларування та членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або знаходяться у них в

оренді чи на іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуто таке право.

У той же час, вважаємо, що наявність чи відсутність роз'яснень уповноваженого державного органу, яким є НАЗК, з приводу застосування тієї чи іншої норми антикорупційного законодавства, не звільняє суб'єкта декларування від неухильного додержання вимог цього законодавства при заповненні та поданні декларацій. Виходячи з пункту 15 частини першої статті 11 Закону України «Про запобігання корупції», ці роз'яснення мають методично-консультаційний характер і жодним чином не можуть підміняти чи доповнювати закон (в редакції Закону України № 922 –VIII від 1 серпня 2016 року).

За наведених обставин кандидат повинен був в період з 2013 року до 2019 року у відповідних деклараціях зазначати відомості про належне на праві користування йому нерухоме майно. Таким чином, вважаємо, що Етична рада повинна була зробити висновок про наявність обґрунтованого сумніву у відповідності кандидата вимогам фінансового контролю, що визначені антикорупційним законодавством, зокрема, щодо вчасної подачі декларації, повідомлень про суттєві зміни майнового характеру, повідомлень про відкриті рахунки в банківських та фінансових (у тому числі за кордоном) та подання повної та точної інформації у майнових деклараціях (пункт 1.3.7.6 Методології).

Звертаємо увагу на те, що схожі фактичні обставини з приводу недекларування права користування об'єктом нерухомого майна стали однією з підстав для визнання Радою такими, що не відповідають критеріям професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя кандидатів Войнарівського М.М., Голобутовського Р.З. та Кобаля М.І., що, відповідно, відображено у рішеннях Ради № 12 від 23 червня 2022 року, № 14 від 23 червня 2022 року та № 59 від 01 листопада 2022 року.

Різна оцінка подібних дій кандидатів, на наше переконання, свідчить про необґрунтованість висновків Етичної ради у рішенні щодо Винара Л.В. та порушує формування практики Ради на засаді її сталості.

Таким чином, керуючись пунктами 2.3, 2.3.6, 3.1, 3.15.1, 3.2 Регламенту Етичної ради, Методологією оцінювання відповідності кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя критерію професійної етики та доброчесності, статтею 9¹ Закону України «Вищу раду правосуддя», Прикінцевими і перехідними положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя», вважаємо, що кандидат на посаду члена Вищої ради правосуддя Винар Любомир Вікторович не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя.

Л.Ю. Кишакевич

В.І. Сіверін

Ю.Р. Трясун